

15 KMETIJSTVO IN RIBIŠTVO
AGRICULTURE AND FISHING

št./No 48

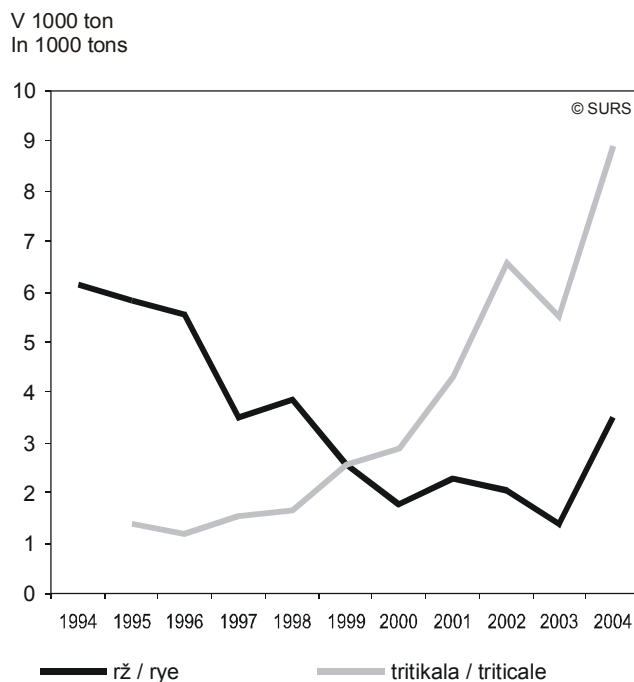
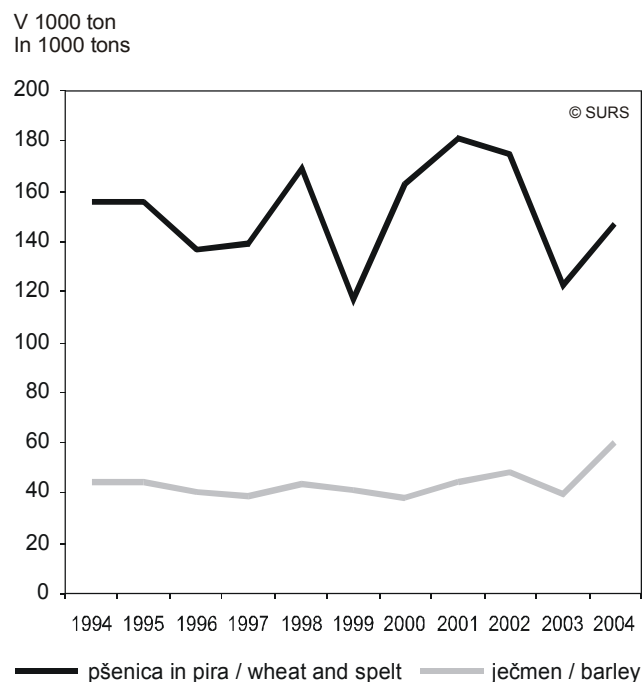
PRIDELKI ZGODNJIH POSEVKOV IN ZGODNJEGA SADJA, SLOVENIJA, 2003 IN 2004

PRODUCTION OF EARLY CROPS AND EARLY FRUITS, SLOVENIA, 2003 AND 2004

- ▶ Podatki o pridelkih zgodnjih poljščin in zgodnjega sadja so bili izračunani iz podatkov o površinah zemljišč in o številu dreves ter iz podatkov o povprečnih pridelkih na hektar in sadno drevo.
- ▶ Leto 2004 je bilo za pridelovalce zgodnjih poljščin ugodno. Po zbranih statističnih podatkih je skupni pridelek pšenice in pire s 147 tisoč tonami na 9 % manjših površinah skoraj za petino (za 19,5 %) večji od pridelka, doseženega v letu 2003. Pridelovalci ječmena so v primerjavi z letom prej posejali za 11 % več zemljišč s tem žitom in pospravili za 50 % večji skupni pridelek. Povprečni pridelek zgodnjega krompirja je s 21 tonami na hektar največji v zadnjih desetih letih.
- ▶ Dobro so obrodile tudi vse zgodnje sadne vrste in jagodičje.
- ▶ Data on production of early crops and early fruit were calculated from the data on area and the number of trees and from the data on average yield per hectare and per fruit tree.
- ▶ 2004 was a favourable year for early crop producers. According to collected statistical data, total production of wheat and spelt of 147,000 tons on 9% smaller area is almost a fifth (19.5%) higher than in 2003. Compared to 2003, this year barley producers produced 50% more barley on 11% more area sown with this cereal. Average yield of early potatoes with 21 tonnes per hectare is the greatest in the past ten years.
- ▶ All early fruit species and berries cropped well.

Slika 1: Pridelek zgodnjih žit, Slovenija, 1994 - 2004

Chart 1: Production of early cereals, Slovenia, 1994 - 2004

1. Pridelava zgodnjih posevkov, Slovenija, 2003 in 2004

Production of early crops, Slovenia, 2003 and 2004

	Površina (ha) Area (ha)		Indeksi Indices 2004 2003	Pridelek Production				Indeksi pridelka skupaj Indices of production total 2004 2003	
	2003	2004		na/ha (t) yield (t)		skupaj (t) total (t)			
				2003	2004	2003	2004		
Pšenica in pira	35585	32385	91,0	3,5	4,5	122920	146829	119,5	Wheat and spelt
od tega pšenica	35517	32186	90,6	3,5	4,5	122811	146432	119,2	of that wheat
od tega pira	68	199	292,6	1,6	2,0	108	397	367,5	of that spelt
Rž	630	1109	176,0	2,2	3,1	1368	3486	254,8	Rye
Ječmen	13789	15324	111,1	2,9	3,9	39733	59729	150,3	Barley
Oves	1964	1854	94,4	1,9	2,9	3647	5296	145,2	Oats
Tritikala	1820	2124	116,7	3,0	4,2	5501	8893	161,7	Triticale
Krompir, zgodnji	544	544	100,0	13,7	21,2	7457	11519	154,5	Potatoes, early
Oljna ogrščica	2705	1907	70,5	1,8	2,5	4831	4718	97,7	Oil turniprape

2. Pridelava zgodnjega sadja v intenzivnih sadovnjakih, Slovenija, 2003 in 2004

Production of early fruit in orchard plantations, Slovenia, 2003 and 2004

	Površina (ha) Area (ha) ha		Pridelek Production				Indeksi pridelka skupaj ¹⁾ Indices of production ¹⁾ total 2004 2003	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004		
Mareljce	31	31	1,4	11,0	44	342	777,4	Apricot trees
Češnjke in višnje	165	165	4,2	6,7	700	1109	158,4	Cherries
od tega češnjke	107	107	2,1	8,7	228	926	406,3	of that cherry trees
od tega višnje	58	58	8,1	3,2	472	183	38,8	of that sour cherry trees
Jagode	75	75	16,1	22,7	1226	1701	138,8	Strawberries
Borovnice	23	23	4,0	15,0	93	345	369,5	Bueberries
Ribez	1	1	2,0	7,3	2	7	365,5	Currants
Maline	2	2	2,0	9,0	4	19	450,0	Raspberries

1) Indeksi pridelka kažejo na velik porast, ki je predvsem posledica zelo nizkih pridelkov v preteklem letu, razen pri višnjah, ki so v letu 2003 v intenzivnih sadovnjakih zelo dobro obrodile.
Output indices show high increase, which is mostly the result of very low output last year, except for sour cherries.

3. Pridelava zgodnjega sadja v ekstenzivnih sadovnjakih, Slovenija, 2003 in 2004

Production of fruit in extensive orchards, Slovenia, 2003 and 2004

	Število dreves Number of trees		Pridelek Production				Indeksi pridelka skupaj Indices of production total 2004 2003	
	2003	2004	na drevo (kg) yield (kg/tree)		skupaj (t) total (t)			
			2003	2004	2003	2004		
Mareljce	24228	24228	9,0	17,0	218	413	189,4	Apricot trees
Češnjke in višnje	153884	153884	20,2	22,9	3106	3518	113,3	Cherries
od tega češnjke	133210	133210	20,9	23,9	2779	3177	114,3	of that cherry trees
od tega višnje	20674	20674	15,8	16,5	327	341	104,4	of that sour cherry trees

STATISTIČNA ZNAMENJA

- ni pojava
- ... ni podatka
- Ø povprečje
- * popravljen podatek
- 0 podatek je manjši od 0,5 dane merske enote
- 0,0 podatek je manjši od 0,05 dane merske enote
- 1) izpostavno znamenje za opombo pod tabelo
- () nezadostno preverjen ali ocenjen podatek
- z podatek zaradi zaupnosti ni objavljen

METODOLOŠKA POJASNILA

Namen statističnega raziskovanja

je posredovati javnosti podatke o površinah in pridelkih zgodnjih poljščin in zgodnjega sadja za leto 2004. Podatki so pomembni za prikaz trenutnega stanja, analizo in nadaljnje načrtovanje kratkoročne in dolgoročne politike.

Enota opazovanja

V letu 2004 smo podatke pridobili od tako imenovanih evropsko primerljivih družinskih kmetij (EPK), ki so bile zbrane z vzorcem in vseh kmetijskih podjetij, ki po podatkih Poslovnega registra Slovenije opravljajo kmetijsko dejavnost.

Podatke o zgodnjih posevkih in sadju na **družinskih kmetijah** smo za leto 2004 pridobili z naslednjimi statističnimi raziskovanji:

- z *vzorčnim raziskovanjem posejanih površin in števila živine, junij 2004* so bili zbrani podatki o:
 - površinah poljščin
- z *raziskovanjem strukture kmetijskih gospodarstev, junij 2003* podatki o:
 - številu dreves v ekstenzivnih sadovnjakih
- z *ocenjevanjem kmetijskih svetovalcev* podatki o:
 - povprečnih pridelkih poljščin in sadja
- s *popisom vrtnarstva, julij 2003* podatki o:
 - pridelovalni površini jagod
- s *popisom intenzivnih sadovnjakov v letu 2002*:
 - bruto površina intenzivnih nasadov po sadnih vrstah

Podatke o zgodnjih posevkih in sadju pri **kmetijskih podjetjih** smo za leto 2004 pridobili z naslednjimi statističnimi raziskovanji:

- z *vzorčnim raziskovanjem posejanih površin in števila živine, junij 2004* so bili zbrani podatki o:
 - površinah poljščin,
- s *popisom vrtnarstva, julij 2003* podatki o:
 - pridelovalni površini jagod
- s *popisom intenzivnih sadovnjakov v letu 2002*
 - bruto površina intenzivnih nasadov po sadnih vrstah
- z rednim statističnim *raziskovanjem o doseženih pridelkih zgodnjih posevkov in sadja v letu 2004* podatki o:
 - skupnem pridelku poljščin in sadja

Način zbiranja podatkov

1. Vzorčno raziskovanje o posejanih površinah in številu živine, junij 2004

Zbrali smo podatke o vseh **kmetijskih podjetjih, družbah in zadrugah**, ki uporabljajo zemljišča njiv ali travnikov in pašnikov ali gojijo govedo oziroma prašiče ne glede na uveljavljanje subvencij.

STATISTICAL SIGNS

- no occurrence of event
- ... data not available
- Ø average
- * corrected data
- 0 value not zero but less than 0,5 of the unit employed
- 0,0 value not zero but less than 0,05 of the unit employed
- 1) footnote
- () incomplete or estimated data
- z data not published because of confidentiality

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Purpose of the statistical survey

The purpose of the statistical survey is to disseminate data on area and production of early crops and early fruits in 2004. These data are important for showing the current situation, analysis and planning of short-term and long-term policy.

Observation unit

In 2004, we collected data from the so-called European size class farms selected with a sample and from all agricultural enterprises that perform agricultural activity according to the Business Register of Slovenia.

For 2004, data on early crops and fruit on **family farms** were collected with the following statistical surveys:

- with the *Sample Survey of Areas Sown and the Number of Livestock, June 2004*:
 - data on area of crops,
- with the *Farm Structure Survey, June 2003*:
 - data on the number of trees in extensive orchards;
- with *expert estimates*:
 - data on average production of crops and fruit,
- with the *Census of Horticulture, July 2003*:
 - data on production area of strawberries,
- with the *Census of Orchard Plantations in 2002*:
 - data on gross area of orchard plantations by fruit species.

For 2004, data on early crops and fruit in **agricultural enterprises** were collected with the following statistical surveys:

- with the *Sample Survey of Areas Sown and the Number of Livestock, June 2004*:
 - data on area of crops,
- with the *Census of Horticulture, July 2003*:
 - data on production area of strawberries,
- with the *Census of Orchard Plantations in 2002*:
 - data on gross area of orchard plantations by fruit species,
- with the regular *statistical survey on production of early crops and fruit in 2004*:
 - data on total production of crops and fruit.

Method of data collection

1. Sample Survey of Areas Sown and the Number of Livestock, June 2004

We collected data from all **agricultural enterprises, companies and co-operatives** using arable land and permanent grassland or breeding cattle or pigs, irrespective of the subsidies.

Podatke o **družinskih kmetijah** smo zbrali s pomočjo popisovalcev. Na terenu smo popisali le tiste z vzorcem izbrane kmetije, ki pri Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja niso oddale vloge za uveljavljanje subvencij za leto 2004. Skupno smo zbrali podatke iz 12 000 družinskih kmetij.

2. Raziskovanje strukture kmetijskih gospodarstev, junij 2003

Zbrali smo podatke o vseh **kmetijskih podjetjih, družbah in zadrugah**, ki po podatkih Poslovnega registra Slovenije podjetij opravljajo kmetijsko dejavnost.

Podatke o **družinskih kmetijah** smo zbrali s pomočjo popisovalcev. Popisovalci so bili večinoma terenski kmetijski svetovalci Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS). V vzorcu je bilo 15 000 družinskih kmetij.

3. Popis vrtnarstva v letu 2003

Podatke smo zbrali s pomočjo popisovalcev, ki so bili večinoma terenski kmetijski svetovalci KGZS. Popisani so bili vsi tržni vrtnarski pridelovalci zelenjadnic, zelišč, jagod, sadik, gojenih gob cvetja in okrasnih rastlin. Seznam tržnih vrtnarskih pridelovalcev je bil pripravljen na osnovi Popisa vrtnarstva 2000, osvežen s podatki statističnih raziskovanj izvedenih po letu 2000. Pred popisom so tako pripravljen seznam še dopolnili terenski kmetijski svetovalci in specialisti za vrtnarstvo KGZS.

4. Popis intenzivnih sadovnjakov 2002

Podatke smo zbrali s pomočjo popisovalcev, ki so bili večinoma terenski kmetijski svetovalci Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije. V popis so bili vključeni vsi pridelovalci sadja, ki so po Popisu kmetijskih gospodarstev 2000 uporabljali najmanj:

- 10 arov intenzivnih sadovnjakov / oljčnikov ali
- 20 oljk ekstenzivnega oljčnika ali
- 5 arov jagodičja brez jagod.

5. Ocene svetovalcev

Podatke o povprečnih pridelkih smo v letu 2004 za družinske kmetije (EPK) zbrali po cenilnih okoliših s pomočjo kmetijskih svetovalcev Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Slovenija je razdeljena na 307 cenilnih okolišev, ki v povprečju obsegajo 2 700 ha kmetijskih zemljišč. Svetovalec oceni za družinske kmetije (glede na svoje poznavanje stanja na terenu) povprečni pridelek na hektar in na drevo za posamezni cenilni okoliš.

6. Redno statistično raziskovanje o pridelkih zgodnjih posevkov in sadja v kmetijskih podjetjih, družbah in zadrugah

Podatke o skupnem pridelku zgodnjih poljščin in sadja smo zbrali po pošti od vseh kmetijskih podjetij, družb in zadrug.

Definicije in druga pojasnila

Kmetijska gospodarstva so: družinske kmetije, ki ustrezajo merilom evropsko primerljive kmetije, ter kmetijska podjetja, družbe in zadruge.

Kmetijska podjetja so podjetja in zadruge, ki po podatkih Poslovnega registra Slovenije podjetij opravljajo kmetijsko dejavnost.

Družinske kmetije imenujemo tudi **evropsko primerljive družinske kmetije (EPK)**, če ustrezajo določenim merilom. Po merilih, uporabljenih v popisu kmetijstva 2000 so evropsko primerljive kmetije tiste, ki imajo v uporabi:

Data on **family farms** were collected by interviewers. Only those family farms selected with the sample were surveyed that did not apply for subsidies in 2004 at the Agency for Agricultural Markets and Rural Development. Data were collected from 12,000 family farms.

2 Farm Structure Survey, June 2003

We collected data from all **agricultural enterprises, companies and co-operatives** that perform agricultural activity according to the Business Register of Slovenia.

Data on **family farms** were collected by interviewers, mostly by experts of the Chamber of Agriculture and Forestry. The sample covered 15,000 family farms.

3. 2003 Census of Horticulture

Data were collected by interviewers, mostly by experts of the Chamber of Agriculture and Forestry. All market horticultural producers of vegetables, herbs, strawberries, cultivated mushrooms, flowers and ornamental plants were covered. The list of market horticultural producers was prepared on the basis of the 2000 Census of Horticulture and updated with data collected with statistical surveys after the year 2000. Before the census, the list was supplemented by the experts of agricultural advisory services and experts for horticulture at the Chamber of Agriculture and Forestry.

4. 2002 Census of Orchard Plantations

Data were collected by interviewers, mostly by experts of the Chamber of Agriculture and Forestry. The census covered all fruit producers using at the 2000 Agriculture Census at least:

- 0.1 hectare of orchard plantations / olive groves or
- 20 olive trees in extensive plantations or
- 0.05 hectare of berries, excluding strawberries.

5. Expert estimates

In 2004, data on average production on family farms were collected by estimation districts with the help of experts of the Chamber of Agriculture and Forestry. Slovenia is divided into 307 estimation districts with an average agricultural area of 2,700 hectares. For individual family farms, experts estimated average yield per hectare, per fruit tree and per vine on the basis of their knowledge of the situation.

6. Regular statistical survey on production of early crops and fruit in agricultural enterprises, companies and co-operatives

Data on total production of early crops and fruit were collected by mail from all agricultural enterprises, companies and co-operatives.

Definitions and other explanations

Agricultural holdings are family farms meeting the criteria for European size class farms as well as agricultural enterprises, companies and co-operatives.

Agricultural enterprises are enterprises and co-operatives that according to the Business Register data perform agricultural activities.

Family farms are called **European size class farms** if they meet certain criteria. According to the 2000 Census of Agriculture, European size class farms are those having:

- najmanj 1 ha kmetijskih zemljišč;
- če imajo manj kot 1 ha kmetijskih zemljišč v uporabi, pa tudi tista, ki uporabljajo:
 - najmanj 10 arov kmetijskih zemljišč in 90 arov gozda ali
 - najmanj 30 arov vinogradov in/ali sadovnjakov ali
 - 2 ali več GVŽ (glav velike živine) ali
- 15 do 30 arov vinogradov in 1 do 2 GVŽ ali
- več kot 50 panjev čebel ali
- pridelujejo zelenjadnice, zelišča, jagode, gojene gobe, cvetje in okrasne rastline za prodajo.

Intenzivni sadovnjaki so strnjene nasadi sadnih dreves (10 arov in več) oz. jagodičja (5 arov in več), namenjeni pretežno za prodajo pridelka. Nasadi so urejeni tako, da se v njih lahko uporablja sodobna agrotehnika in jih je lahko mogoče mehanizirano obdelovati in negovati.

Ekstenzivni sadovnjaki (kmečki sadovnjaki) so travniški nasadi sadnega drevoja, pretežno starih sort.

Povprečni pridelek na hektar, na drevo je srednji pridelek. Pri kmetijskih podjetjih je izračunan iz pospravljenih in uskladiščenih količin ter posejanih površin in števila rodnih dreves. Pri družinskih kmetijah pa ga oceni kmetijski svetovalec in pri tem upošteva kmetijske rastline z nizkim in visokim pridelkom na vsem cenilnem območju.

Pridelek je tako imenovani uskladiščeni pridelek, v katerem so upoštevane količine, izgubljene pri spravilu.

Objava rezultatov

Letno:

- Statistične informacije. Kmetijstvo in ribištvo. Pridelava zgodnjih posevkov in sadja
- Statistične informacije. Kmetijstvo in ribištvo. Rastlinska pridelava
- Statistični letopis
- Slovenija v številkah

KOMENTAR

Podatki o pridelkih zgodnjih poljščin in zgodnjega sadja so bili izračunani iz podatkov o površinah zemljišč in o številu dreves ter iz podatkov o povprečnih pridelkih na hektar in sadno drevo.

Leto 2004 je bilo za pridelovalce zgodnjih žit dokaj ugodno. Po zbranih statističnih podatkih je skupni pridelek pšenice s 146 tisoč tonami na za 9 % manjših površinah skoraj za petino (19,5 %) večji od pridelka, doseženega v sušnem letu 2003. Dosežen povprečni hektarski pridelek pšenice je s 4,5 tone za 4,6 % večji od zadnjega desetletnega povprečja. Večji pridelek pira v primerjavi z letom prej je delno posledica večjih površin (skoraj za trikrat) kot tudi boljše letine. Prav tako je večji pridelek ječmena in rži posledica večjih površin in večjih hektarskih pridelkov. Površine ječmena so se v z zadnjih dveh letih povečale skoraj za četrtino (za 24 %), površine, posejane z ržjo, pa v zadnjem letu kar za 76 %. Skupni pridelek ječmena je bil v letu 2004 za 50 %, rži pa za dvainpolkrat večji kot v letu 2003. Površine, posejane s krmnim žitom (tritikale), se že nekaj let povečujejo. Skupni pridelek se je tako v zadnjih petih letih potrojil.

Doseženi pridelek zgodnjega krompirja je bil v letošnjem letu na enakih površinah kar za 50 % večji od pridelka v predhodnem letu. Povprečni pridelek je z 21,2 tone na hektar največji v zadnjih desetih letih. Malo manjši pridelek oljne ogrščice v letu 2004 kot v letu 2003 (za 2 %) je posledica manjših posejanih površin (za 30 %).

- at least one hectare of utilised agricultural area, or
- if they have less than one hectare of utilised agricultural area

- at least 0.1 hectare of agricultural area and 0.9 hectare of forest or
- at least 0.3 hectare of vineyards and/or orchards or
- at least two livestock units (LSU) or
- 0.15 to 0.3 hectare of vineyards and one or two LSU or
- at least 50 beehives or
- are market producers of vegetables, herbs, strawberries, cultivated mushrooms, flowers or ornamental plants.

Orchard plantations are continuous plantations of fruit trees (0.1 hectare or more) or berries (0.05 hectare or more), mostly intended for sale. Plantations are arranged so that modern agricultural technology can be used and that they can be mechanically cultivated.

Extensive orchards (farm orchards) are meadows with plantations of fruit trees of mostly old species.

Average yield per hectare or per tree is the average yield. In agricultural enterprises it is calculated from gathered and stored quantities and from the area sown and the number of fruit-bearing trees. In family farms it is estimated by experts taking into account crops with low and high production in the whole estimation district.

Total production is the so-called stored production, taking into account quantities lost during gathering.

Publishing

Yearly:

- Rapid Reports. Agriculture and Fishing. Production of Early Crops and Early Fruits
- Rapid Reports. Agriculture and Fishing. Crop Production
- Statistical Yearbook
- Slovenia in Figures

COMMENT

Data on production of early crops and early fruits were calculated from the data on area and the number of trees and from the data on average yield per hectare and per fruit tree.

2004 was quite a favourable year for producers of early cereals. According to collected statistical data, total production of wheat of 146,000 tons on 9% smaller area is almost a fifth (19.5%) higher than in drought-stricken 2003. With 4.5 tons per hectare, average yield of wheat spelt is 4.6% higher than the ten-year average. Better production of spelt is partly the result of greater areas sown (by almost three times) as well as of better harvest. Barley and rye production was also better because of more areas sown and better yield. In the past two years, barley areas increased by almost a quarter (24%), while areas under rye increased by as much as 76% compared to last year. In 2004, total production of barley exceeded 2003 results by 50%, while production of rye was 2.5 times higher than last year. Areas under fodder cereals (triticale) have been growing for several years. Total production tripled in the past five years.

As much as 50% more early potatoes were produced than in 2003, although the areas were the same. Average yield of 21.2 tonnes per hectare is the greatest in the past ten years. Production of oil turniprape was slightly lower than in 2003 (by 2%), which is the result of less area sown (by 30%).

Leto 2004 je bilo ugodno tudi za pridelovalce zgodnjega sadja. V intenzivnih sadovnjakih je bil dosežen zelo dober pridelek češenj, saj je povprečni hektarski pridelek z 8,7 tone na hektar za 64 % večji od povprečnega pridelka zadnjih deset let. Podobno velja za marelice, katerih povprečni hektarski pridelek je z 11 tonami največji v tem obdobju. Slabše kot v letu prej so obrodile samo višnje. Prav tako so letos dobro obrodile jagode in ostale vrste zgodnjega jagodičja.

V ekstenzivnih sadovnjakih je bil v letu 2004 v primerjavi z letom 2003 dosežen večji pridelek vseh vrst zgodnjega sadja.

Visoki indeksi pridelka zgodnjih sadnih vrst in jagodičja med leti 2004 in 2003 so delno posledica dobre letošnje, predvsem pa izredno slabe lanske letine.

This year was also favourable for producers of early fruit. Very good production of cherries in orchard plantations was recorded, since average yield per hectare was 8.7 tonnes or 64% greater than the average yield of the past ten years. The same is true for apricots, the average yield of which was 11 tonnes per hectare. Only sour cherries cropped worse than last year. Strawberries and other types of berries cropped well also.

As regards extensive orchards, in 2004 all types of early fruits cropped better than in 2003.

High output indices for early fruits and berries between 2004 and 2003 are partly the result of good harvest this year and the extremely bad harvest last year.

Sestavila / Prepared by: Jožica Joja Krznar

Izdaja, založba in tisk Statistični urad Republike Slovenije, Ljubljana, Vožarski pot 12 - **Uporaba in objava podatkov dovoljena le z navedbo vira** - Odgovarja generalna direktorica mag. Irena Križman - Urednica zbirke Statistične informacije Marina Urbas - Slovensko besedilo jezikovno uredila Ivanka Zobec - Angleško besedilo jezikovno uredil Boris Panič - Naklada 120 izvodov - ISSN zbirke Statistične informacije 1408-192X - ISSN podzbirke Kmetijstvo in ribištvo 1408-9335 - Informacije daje Informacijsko središče, tel.: (01) 241 51 04 - El. pošta: info.stat@gov.si - <http://www.stat.si>.

Edited, published and printed by the Statistical Office of the Republic of Slovenia, Ljubljana, Vožarski pot 12 - **These data can be used provided the source is acknowledged** - Director-General Irena Križman - Rapid Reports editor Marina Urbas - Slovene language editor Ivanka Zobec - English language editor Boris Panič - Total print run 120 copies - ISSN of Rapid Reports 1408-192X - ISSN of subcollection Agriculture and fishing 1408-9335 - Information is given by the Information Centre of the Statistical Office of the Republic of Slovenia, tel.: +386 1 241 51 04 - E-mail: info.stat@gov.si - <http://www.stat.si>.